

Одеський національний медичний університет
Кафедра нормальної та патологічної клінічної
анатомії

Силабус курсу
«МОРФОЛОГІЧНА ДІАГНОСТИКА В
АКУШЕРСТВІ ТА ГІНЕКОЛОГІЇ»

Обсяг	4 кредити / 120 годин
Семестр, рік навчання	IV семестр, 2 рік навчання
Дні, час, місце	Згідно з розкладом в аудиторії кафедри нормальної та патологічної клінічної анатомії . Пров. Валіховський, буд. 3
Викладач (-і)	1. Ситнікова Варвара Олександрівна – д.мед.н., професор кафедри; +38-067-450-41-10; patanonmedu@ukr.net 2. Литвиненко Маріанна Валеріївна – доцент кафедри нормальної та патологічної клінічної анатомії, к.мед.н, доцент; Контактний телефон: +38-066-754-55-26; prozektor777@gmail.com 3. Олійник Нина Миколаївна – к.мед.н., доцент кафедри; +38-067-994-37-04; ninaoleynik46@gmail.com 4. Нарбутова Тамара Євгенівна - к.мед.н., асистент кафедри, + 38-096-998-02-38; t.narbutova@ukr.net
Контактний телефон	(048) 728-54-17
E-mail	anatomy@onmedu.edu.ua patanonmedu@ukr.net
Робоче місце	Кабінет професора кафедри нормальної та патологічної клінічної анатомії. Пров. Валіховський, буд. 3., 2-й поверх
Консультації	<i>Очні консультації:</i> четвер – з 14.00 до 16.00; субота – з 9.00 до 13.00 <i>Онлайн консультації:</i> четвер – з 14.00 до 16.00; субота – з 9.00 до 13.00 <i>Microsoft Teams</i> або через <i>Telegram/Viber/Zoom/WhatsApp</i>

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація з аспірантами здійснюється через очні зустрічі. У разі переходу на дистанційне навчання комунікація з аспірантами буде здійснюватися за допомогою E-mail кафедри: anatomy@onmedu.edu.ua, а також за допомогою програм месенджерів: Microsoft Teams, Moodle, Telegram, Viber та Zoom і через сайти www.anatom.in.ua, <https://anatom.ua>/https://meduniver.com/Medical/Anatom_

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Морфологічна діагностика в

акушерстві і гінекології» є характерні зміни на органному, тканинному, клітинному, ультраструктурному та антигенному рівнях, які спостерігаються при запальних, диспластичних та пухлинних захворюваннях, а також вадах розвитку в акушерстві і гінекології.

Пререквізити і постреквізити курсу (Місце дисципліни в освітній програмі)

Вивчення навчальної дисципліни «Морфологічна діагностика в акушерстві і гінекології» базується на вивченні здобувачами попередніх (забезпечуючих) дисциплін, а саме: нормальної та патологічної клінічної анатомії, гістології, цитології та ембріології, клінічної хімії, загальної та клінічної патологічної фізіології, мікробіології, вірусології та імунології, фармакології, загальної фармації та клінічної фармакології, пропедевтики внутрішніх хвороб та терапії, інфекційних хвороб, сімейної медицини, фтизіопульмонології, внутрішньої медицини, що передбачає інтеграцію з цими дисциплінами та формувати вміння застосовувати знання в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності. В той же час вивчення цієї дисципліни забезпечує глибоку підготовку аспірантів та здобувачів до оволодіння спеціальністю «Акушерство і гінекологія».

Мета курсу

Метою вибіркової навчальної дисципліни «Морфологічна діагностика в акушерстві і гінекології» є підготовка фахівців, які є здатними компетентно розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницької інноваційної діяльності при плануванні та виконанні власних досліджень та підготовки докторів філософії до якісного виконання функціональних обов'язків, пов'язаних з діагностикою патологічних процесів, з застосуванням сучасних методів імуногістохімічної діагностики, що дозволить обрати адекватні методи лікування та зменшити частоту або попереджати виникнення небажаних ускладнень впродовж лікування, покращить якість життя.

Завдання дисципліни:

- надання здобувачам ступеня доктора філософії знань щодо різновидів методів морфологічної діагностики, визначення механізмів розвитку патологічних станів;
- надання здобувачам ступеня доктора філософії знань відносно ознак запальних, диспластичних та пухлинних захворювань в акушерстві і гінекології;
- надання здобувачам ступеня доктора філософії знань щодо можливої ятрогенної патології.
- формування здатності до вдосконалення та розвитку власного інтелектуального та загальнокультурного рівню
- надання здобувачам ступеня доктора філософії глибоких знань і системного розуміння предметної області за напрямом та тематикою наукових досліджень у галузі медицини.
- формування здатності обирати методи та критерії оцінки досліджуваних феноменів та процесів в акушерстві та гінекології відповідно до цілей та завдань наукового проекту.
- формування здатності до визначення потреби у додаткових знаннях за напрямком наукових досліджень, формулювати дослідницькі питання, генерувати наукові

гіпотези у сфері акушерства та гінекології.

- формування навичок оприлюднення результатів наукових досліджень в усній і письмовій формах відповідно до національних та міжнародних стандартів.

Результати навчання для дисципліни.

Аспірант (здобувач) має знати:

- Класифікацію та механізми виникнення патологічних станів в акушерстві і гінекології;
- Методи морфологічної діагностики патологічних станів в акушерстві і гінекології;
- Імуногістохімічну діагностику патологічних станів в акушерстві і гінекології;

Аспірант (здобувач) має вміти:

- Самостійно обробляти матеріал для діагностики;
- Заповнювати медичну документацію згідно одержаного матеріалу;
- Знати морфологічні ознаки патологічних процесів;
- Описувати одержаний для діагностики матеріал;
- Здійснювати мікроскопічну діагностику за встановленими стандартами;
- Робити висновки опираючись на макро- мікроскопічне дослідження;
- Демонструвати академічну добросесність та діяти відповідально щодо достовірності отриманих наукових результатів.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс викладається у формах семінарських занять (60 год.) та через організацію самостійної роботи аспірантів (60 год.); всього – 120 год. (4 кредити).

Викладання вибіркової навчальної дисципліни «Морфологічна діагностика в акушерстві і гінекології» на практичних заняттях забезпечується методичними розробками для кожного практичного заняття, наочними засобами навчання для кожного заняття (презентації, відеолекції), інформаційним ресурсом кафедри, структурованими алгоритмами контролю вмінь.

Самостійна робота при вивченні вибіркової навчальної дисципліни забезпечується методичними розробками з самостійної роботи, наочними засобами навчання (відеолекції, презентації), інформаційним ресурсом кафедри, тематикою самостійних робіт, структурованими алгоритмами контролю вмінь.

Підсумковий контроль не проводиться, вивчення дисципліни завершується заліком на останньому практичному занятті.

Вивчення дисципліни реалізується на базі наступних методів навчання:

- за домінуючими засобами навчання: вербальні, наочні;
- розв'язання клінічних задач-завдань;
- бліц-опитування;
- групові дискусії з проблемних ситуацій (емітації консилиумів);
- виконання письмових завдань;

- індивідуально-контрольна співбесіда;
- ситуаційні завдання («кейс-метод»);
- виконання індивідуальних клініко-діагностичних досліджень;
- проблемний метод навчання, який націлений на формування у слухачів спроможності до діалогу та вміння відстоювати свою власну думку;
- метод навчання «мозковий штурм», який спонукає слухачів проявити творчий підхід і знайти альтернативні методи вирішення запропонованих завдань шляхом вільного вираження думок.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль № 1. Морфологічна діагностика гінекологічних захворювань.

Тема 1. Запальні процеси жіночих статевих органів. Фактори, що впливають на їх виникнення. Патологічні стани вульви. Патологічні стани піхви. Патологічні стани шийки матки. Ендометріоз і аденоміоз. Патологічні стани маткових труб і широкої зв'язки матки. Захворювання яєчника. Дисгормональні стани тіла матки. Дисгормональні стани шийки матки. Папіломовірусна інфекція. Туберкульоз жіночих статевих органів. Сифіліс жіночих статевих органів.

Тема 2. Диспластичні і пухлинні процеси жіночих статевих органів. Пухлини шийки матки. Патологічні стани тіла матки. Епітеліальні пухлини тіла матки. Мезенхімальні пухлини тіла матки. Пухлини яєчника. Поліпи тіла і шийки матки.

Змістовий модуль №2. Морфологічна діагностика акушерської патології.

Тема 3. Патологія посліду. Патологія плаценти, оболонки, пуповини. Вади розвитку посліду. Запальні процеси посліду. Пухлини посліду. Плацентарний поліп.

Тема 4. Гестоз. Гестоз вагітних. Пологова і акушерська травма.

Тема 5. Гестаційна трофобластична хвороба. Гестаційна трофобластична хвороба.

Тема 6. Пологова інфекція матки. Пологова інфекція. Мимовільний аборт. Дострокові пологи.

Тема 7. Позаматкова вагітність. Позаматкова вагітність. Екстракорпоральне запліднення.

Тема 8. Емболія амніотичною рідиною, повітряна емболія. Асфіксія плоду. Синдром затримки розвитку плода. Цитологічна діагностика захворювань статевих органів жінки. Правила взяття матеріалу для гістологічної і цитологічної діагностики захворювань статевих органів жінки. Особливості морфологічного дослідження. Підготовка до залікового заняття.

Тема 9. Контроль практичних навичок та теоретичних знань. Залікове заняття. Підсумковий контроль засвоєння дисципліни.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна (базова):

1. Атлас мікропрепаратів з патоморфології / І.І. Старченко, Б.М. Филенко, Н.В.Ройко та ін.; ВДНЗУ “УМСА”.- Полтава, 2018.-190с
2. Боднар Я.Я. Патоморфологія. Спеціальна патоморфологія: навч. посіб. для ВМНЗ 4 рівня акредитації – Тернопіль, 2021. – 452с.
3. Загальна патоморфологія / І.І. Старченко, Н.В. Ройко, Б.М. Филенко [та ін.] – Полтава, 2016. – 136с.
4. Зербіно Д. Д. Патоморфологія та гістологія : атлас / Д. Д. Зербіно, М. М. Багрій, Я. Я. Боднар, В.А.Діброва. – Вінниця: Нова Книга, 2016. – 800с.
5. Основи патології за Роббінсом: у 2 томах. Том 1 / Віней Кумар, Абул К. Аббас, Джон К. Астер; переклад 10-го англ. видання. Видавництво: Всеукраїнське спеціалізоване видання «Медицина» – XII. – 2019. – 936с.
6. Патоморфологія : нац. підруч. / В.Д. Марковський, В.О. Туманський, І.В. Сорокіна [та ін.]; за ред.. В.Д. Марковського, В.О. Туманського. – К.: ВСВ «Медицина», 2015. – 936с.
7. Старченко І.І. Спеціальна патоморфологія (базовий курс) для студентів медичних факультетів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації / І.І. Старченко, Н.В. Ройко, Б.М. Филенко. – Полтава, 2017. – 174с.
8. Туффаха С. А. Муин Иммуногистохимия в диагностике опухолей / С. А. Туффаха Муин, С. Г. Гичка, Гуски Ганс. – "Книга плюс", 2018. – 336с..
9. Oxford Textbook of Medicine. Vol.1 / ed. by D.A. Warrell, T.M. Срх, J.D. Firth. - 5th ed. - Oxford University Press, 2010.

Додаткова

1. Медичні засади розпізнавання патології, індукованої чинниками Чорнобильської катастрофи, для становлення факту інвалідизації / Терещенко В. П., Дегтярьова Л. В., Сегеда Т. П [та ін.] ; за ред. доктора медичних наук, професора В. П. Терещенко. – К. : Медінформ, 2005. – 160с.
2. Патоморфологія. Атлас: навч. посібник / В.О. Ситнікова, В.О.Ульянов. – Одеса: ОНМедУ, 2012. – 88с

Інформаційні ресурси

1. Національна наукова медична бібліотека України <http://library.gov.ua/>
2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>

ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль. Оцінювання успішності вивчення тем дисципліни «Морфологічна діагностика в акушерстві і гінекології» здійснюється за традиційною 4-х бальною традиційною шкалою на семінарських заняттях відповідно до сформульованих завдань з кожної теми. При оцінюванні навчальної діяльності надається перевага стандартизованим методам контролю: усному опитуванню, структурованим письмовим роботам, дискусіям, доповідям. Поточна успішність розраховується як середній поточний бал, тобто середнє арифметичне всіх отриманих аспірантом (здобувачем) оцінок за традиційною шкалою, округлене до цілого числа.

Оцінювання поточного контролю з дисципліни:

Значення оцінки «**відмінно**»: аспірант виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для розв'язання задач, здатен продукувати новаторські способи вирішення проблем, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.

Значення оцінки «**добре**»: аспірант вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.

Значення оцінки «**задовільно**»: аспірант здатен оволодіти значною частиною теоретичного матеріалу, але переважно – в репродуктивній формі, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.

Значення оцінки «**незадовільно**»: аспірант володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

Форми і методи підсумкового контролю

Вивчення навчальної дисципліни «Морфологічна діагностика в акушерстві і гінекології» завершується підсумковим контролем у вигляді заліку. Залік отримують лише ті аспіранти (пошукувачі), які не мають академічної заборгованості, а саме пропусків практичних занять або відпрацювали пропущені аудиторні заняття і мають середній бал не менше, ніж 3,00.

Самостійна робота

Оцінювання самостійної роботи аспірантів та здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

ПОЛІТИКА КУРСУ («правила гри»)

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Завдання необхідно виконувати вчасно згідно дедлайну. За невчасне виконання завдання аспірант отримує незадовільну оцінку. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, то відпрацювання здійснюється у встановлені викладачем терміни відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ОНМедУ» (посилання на положення на сайті університету <https://onmedu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/osvitnij-proces.pdf>). Перескладання здійснюється відповідно до затвердженого графіку.

Політика щодо академічної доброчесності

Політика освітньої компоненти ґрунтується на засадах академічної доброчесності (посилання на положення на сайті університету <https://onmedu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennja-pro-dobrochesnist.pdf>) та визначається системою вимог, які викладач пред'являє до здобувача при вивченні освітньої компоненти:

- ♦ самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими

освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- ♦ посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей.

Політика щодо відвідування та запізнень

Для отримання задовільної оцінки обов'язковим є відвідування і робота на аудиторних заняттях (семінарських заняттях). Запізнення аспіранта дозволяється не більше ніж на 10 хвилин.

Мобільні пристрої

На занятті допустимим є користування мобільними пристроями з дозволу викладача.

Поведінка в аудиторії

Під час знаходження в аудиторії мають культивуватися такі цінності: повага до колег; толерантність до інших; сприйнятливість та неупередженість; аргументованість згоди або незгоди з думкою інших учасників дискусії, а також власної думки; шанування гідності особистості опонента/-ки під час спілкування; дотримання етики академічних взаємовідносин.